TIEDOT PALVELUNTARJOAJASTA

Tähän esitteeseen on koottu sijoituspalvelulain sekä sen nojalla annetun viranomaissääntelyn mukaiset tiedot Fennia Varainhoito Oy:stä (jäljempänä, "Fennia Varainhoito"), sen tarjoamista palveluista, sijoituspalvelun tarjoamisessa noudatettavista menettelytavoista sekä tiedot yleisimmistä rahoitusvälinelajeista ja niihin liittyvistä tyypillisimmistä riskeistä. Tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Fennia Varainhoito päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.fenniavarainhoito.fi

1. FENNIA VARAINHOITO

Fennia Varainhoito Oy on S-Pankki Oyj:n (jäljempänä, "S-Pankki") täysin omistama tytäryhtiö, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) mukaisen toimiluvan vaihtoehtorahastojen hoitamiseen, eli salkunhoidon ja riskienhallinnan harjoittamiseen sijoitustenhoitotoimintoina. Lisäksi Fennia Varainhoidon toimilupa kattaa sijoituspalvelulain (747/2012) ja siihen mahdollisesti tehtyine muutoksineen mukaisen omaisuudenhoidon, sijoitusneuvonnan, toimeksiantojen vastaanottamisen ja välittämisen, rahoitusvälineiden säilyttämisen sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen osuuksien osalta sekä tarjoamisen. Fennia Varainhoito ei käytä sijoituspalveluiden tarjoamisessa sidonnaisasiamiehiä.

Fennia Varainhoito on merkitty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2392951-7. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Fennia Varainhoidon yhteystiedot
Fennia Varainhoito Oy
Käyntiosoite: Mikonkatu 9, 00100 Helsinki
Y-tunnus: 2392951-7, kotipaikka: Helsinki
Puhelin: 010 503 7990,
www.fenniavarainhoito.fi

S-Pankin yhteystiedot
S-Pankki Oyj, PL 77, 00088 S-RYHMÄ.
Käyntiosoite: Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki
Y-tunnus: 2557308-3, kotipaikka Helsinki

Sijoituspalvelutoimintaa valvova viranomainen
Fennia Varainhoidon toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin 09 183 5339 (vaihde), faksi. 09 183 5328 Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

2. YHTEYDENPIDOSSA KÄYTETTÄVÄT TAVAT

Asiakas voi asioida Fennia Varainhoidon kanssa kirjeitse, sähköpostilla, Fennia Varainhoidon kulloinkin käyttämän verkkopalvelun välityksellä ja tapaamalla Fennia Varainhoidon edustajia henkilökohtaisesti. Toimeksiantojen lähettämisessä ja vastaanottamisessa käytetään samoja menettelytapoja. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Asiakasraportoinnista sovitaan tarkemmin palvelukohtaisessa sopimuksessa.

Fennia Varainhoidolla on oikeus tallentaa asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin sekä todisteina mahdollisten riitaisuuksien ratkaisemisessa. Finanssivalvonnalla ja asiakkaalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista.

Fennia Varainhoidolla on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse ja sähköpostilla ja muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Asiakas on tietoinen, että sähköpostin käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Fennia Varainhoidolla on oikeus luottaa sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

Mikäli asiakkaan ja Fennia Varainhoidon välisessä yhteydenpidossa käytetään sähköpostia, tulee yhteydenpidossa käyttää Fennia Varainhoidon sähköpostin salauspalvelua. Mikäli asiakas ei sähköpostiviestinnässään käytä edellä mainittua sähköpostin salauspalvelua, Fennia Varainhoito ei vastaa asiakkaalle mahdollisesti aihetuvasta vahingosta.

3. FENNIA VARAINHOIDON SIJOITUSPALVELUT

Toimeksiantojen välitys
Fennia Varainhoito välittää Fennia Varainhoidon valitsemien yhteistyökumppaneiden sijoitusrahasto-osuuksia ja muita rahoitusvälineitä, joita Fennia Varainhoito kulloinkin sisällyttää välityspalvelunsa tuotevalikoimaan.

Varainhoito
Fennia Varainhoito tarjoaa asiakkailleen varainhoitopalvelua, joka tarkoittaa rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätös- valta sijoittamisesta on joko kokonaan tai osittain varainhoitajalla. Kulloinkin voimassaolevat tarkemmat ehdot ja palkkiot ilmenevät sopimusehdoista ja hinnastosta. Fennia Varainhoidon varainhoitopalveluja markkinoivat Fennia Varainhoidon edustajat ja S-Pankki Oyj.

Sijoitusneuvonta
Fennia Varainhoidon edustajat voivat antaa asiakkaille sijoitusneuvontaa. Sijoitusneuvonnalla tarkoitetaan yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle tiettyä rahoitusvälinettä koskevaksi liiketoimeksi. Fennia Varainhoidon antama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta. Neuvonta koskee Fennia Varainhoidon omia tuotteita tai Fennia Varainhoidon yhteistyökumppaneiden tuotteita. Fennia Varainhoito arvioi ennen sijoitusneuvonnan antamista aina tuotteiden tai palveluiden soveltuvuuden asiakkaalle. Ellei sijoitusneuvonta-asiakkaan kanssa ole erikseen toisin sovittu, Fennia Varainhoito ei tarjoa säännöllistä soveltuvuusarviointia tuotteiden tai palveluiden soveltuvuudesta asiakkaalle.

4. MAKSUT JA PALKKIOT

Sijoituspalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta. Varainhoitopalvelun hinta sovitaan varainhoitosopimuksessa. Kaikki palkkiot veloitetaan pääsääntöisesti asiakkaan hoidettavana olevista varoista. Asiakkaan toimeksiantokulut toimeksiantojen välityksestä veloitetaan asiakkaalta suoraan kaupan yhteydessä. Sijoituspalvelujen kohteena olevien sijoitusrahastojen palkkiot löytyvät kunkin rahaston avaintietoesitteestä tai avaintietoasiakirjasta. Rahastosijoittamisessa voi olla merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkioita.

Asiakkaan Hoitotilistä perittävien palkkioiden määrät ja veloitusajankohdat määräytyvät Hoitotiliä ylläpitävän palveluntarjoajan kulloinkin voimassa olevan hinnaston ja sopimusehtojen mukaisesti.

5. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Rahavarat
Asiakkaiden rahavarat säilytetään erillään Fennia Varainhoidon rahavaroista. Fennia Varainhoito säilyttää asiakkaidensa rahavaroja asiakkaidensa lukuun suomalaisen talletuspankin tai ulkomaisen talletuspankin Suomessa sijaitsevassa sivukonttorissa avaamillaan asiakasvaratileillä tai asiakkaan nimissä avatulla talletustilillä (Hoitotili), jota Fennia Varainhoito käyttää asiakkaan antaman valtakirjan nojalla. Asiakasvaratilillä oleville varoille ei makseta korkoa eikä niitä sijoiteta edelleen lukuun ottamatta varainhoitopalvelua.

Talletuspankki on sitoutunut olemaan kuittaamatta Fennia Varainhoidon asiakasvaratilillä olevia varoja. Tilillä olevat varat voidaan pantata tai siirtää. Siirron tai pantinsaajan on oikeuksiensa turvaamiseksi ilmoitettava siirrosta tai panttauksesta talletuspankille.

Fennia Varainhoidon tai Suomessa toimiluvan saaneen talletuspankin maksukyvyttömyystilanteessa asiakkaan Fennia Varainhoidon asiakasvaratilillä olevat saamiset kuuluvat talletussuojan ja Sijoittajien korvausrahaston piiriin laeissa säädetyssä laajuudessa. Sijoittajien korvausrahastosta on lisätietoa jäljempänä tämän dokumentin jaksossa 12.

Kotimaiset rahasto-osuudet
Varainhoitopalvelun piirissä olevia sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä tai rahastoyhtiön Fennia Varainhoidolle ulkoistamassa rahasto-osuusrekisterissä. Ulkomaisten rahastojen rahasto-osuuksia säilytetään alla mainitun tilin- hoitajayhteisön valitseman ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) nimissä olevalla hallintarekisteröidyllä tilillä.

Arvo-osuudet
Varainhoitopalvelun piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset arvopaperit säilytetään asiakkaan nimiin avattavalla arvo-osuustilillä Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Ulkomaiset rahoitusvälineet
Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai muun tilinhoitajayhteisössä asiakkaan nimiin avattavalla arvopaperitilillä tai asiakkaan nimiin tai asiakkaan vakuutusnumerolla avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitseman ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia arvo-osuuksia ei välttämättä voida rekisteröidä Fennia Varain- hoidon asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään Fennia Varainhoidon kaikkien asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön arvopaperitileillä tai säilytyskirjanpidossa. Arvo-osuustiliä, arvopaperitiliä ja arvopaperisäilytystä koskeva sopimussuhde syntyy asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välille taikka Fennia Varainhoidon ja tilinhoitajayhteisen välille.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus- ja kuittausoikeudet
Varainhoidon piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus- ja kuittausoikeudet on määritelty varainhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus- tai kuittausoikeus. Asiakkaan yhteistilillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus- ja kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden velvoitteiden perusteella.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä
Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella. Tällaiset riskit voivat olla mm. poliittisia, markkinainfra- struktuuri liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyys -tilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

6. ASIAKASLUOKITTELUA KOSKEVAT TIEDOT

Sijoituspalvelulain mukaan sijoituspalvelun tarjoajan on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Hakemus tulla luokitelluksi toisessa asiakasluokassa
Asiakkaalla on oikeus hakea Fennia Varainhoidon tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasäännösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana.

Asiakasluokittelun vaikutukset sijoittajansuojaan
Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa.

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa sijoituspäätöstensä seurauksista. Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin.

Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saada sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE.

Asiakasluokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapa- vaatimuksiin

1. Ei-ammattimainen asiakas
Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelun tarjoamista ja kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Fennia Varainhoidosta sekä tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä on ilmoitettava.

Tarjotessaan varainhoitopalvelua tai sijoitusneuvontaa ei- ammattimaiselle asiakkaalle Fennia Varainhoidon on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa Fennia Varainhoidolle mahdollisuus toimia asiakkaan etujen mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Fennia Varainhoidolle ajantasaiset ja oikeat tiedot. Fennia Varainhoidolla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Fennia Varainhoidon tulee hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen. Jos riittäviä tietoja ei saada, Fennia Varainhoito ei voi suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

2. Ammattimainen asiakas
Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoitus- palvelun tarjoamista ja kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Fennia Varainhoidosta sekä tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Tarjotessaan varainhoitoa tai sijoitusneuvontaa ammattimaiselle asiakkaalle, Fennia Varainhoidon on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta sekä sijoitustavoitteista, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Fennia Varainhoito hankkii asiakkaalta edellä mainittuja tietoja myös rahanpesun estämistä koskevaan sääntelyyn perustuvien velvoitteidensa täyttämiseksi.

Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Fennia Varainhoito voi varainhoitopalveluita ja sijoitusneuvontaa tarjotessaan olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaa ole näin ollen tarpeen selvittää.

Fennia Varainhoidon tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos riittäviä tietoja ei saada, Fennia Varainhoito ei voi suositella asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

7. ASIAKASRAPORTOINTI

Fennia Varainhoito toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvontaa tarjotessaan hyvissä ajoin ennen toimeksiannon toteuttamista soveltuvuuslausunnon siitä, millaista neuvontaa asiakkaalle on annettu ja miten se vastaa asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Asiakkaille raportoidaan sijoituspalvelun ennakoidut kulut mahdollisuuksien mukaan etukäteen ja toteutuneet kulut vuosittain jälkikäteen.

Omaisuudenhoitoa tarjottaessa säännöllisesti annettaviin tietoihin sisällytetään ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa ei-ammattimaisen asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Asiakasraportoinnissa voidaan hyödyntää Yhtiön internet-sivuja, joiden kautta asiakas pääsee tarkastelemaan omia sijoituksia koskevia tietoja henkilökohtaisen kirjautumisen jälkeen.

8. VARAINHOITOA SEKÄ TOIMEKSIANTOJEN VÄLITTÄMISTÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

Fennia Varainhoito noudattaa tässä kuvattuja periaatteita välittäessään rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja asiakkaidensa puolesta ja tehdessään varainhoitopalvelua tarjotessaan sijoitustoimenpiteitä asiakkaan lukuun.

Menettelytapojen tavoitteena on saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos, ottaen huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat, kuten hinnan, kustannukset, nopeuden, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyyden, suuruuden ja luonteen. Ei-ammattimaisen asiakkaan osalta paras mahdollinen tulos mää- räytyy kokonaissuorituksen perusteella, jonka arvioinnissa otetaan huomioon rahoitusvälineen hinta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvät kustannukset, jotka sisältävät kaikki toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle suoraan aiheutuvat kulut, myös kaupankäyntipaikkojen perimät maksut, määritys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille maksettavat maksut.

Jos asiakkaan toimeksianto voidaan toteuttaa useamman sijoituspalvelua tarjoavan toimesta, Fennia Varainhoito vertailee mahdollisia toteuttamispaikkoja saavuttaakseen asiakkaan kannalta parhaan tuloksen.

Mikäli Asiakas antaa erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, Fennia Varainhoidon on noudatettava niitä. Fennia Varainhoito korostaa, että Asiakkaan mahdollisesti antama, Fennia Varainhoidon kulloinkin voimassa olevista toimeksiantojen toteuttamisperiaatteista poikkeava erityinen ohje saattaa ohjeen sisältämien tekijöiden osalta toimeksiantokohtaisesti estää Fennia Varainhoitoa toteuttamasta sellaisia periaatteiden mukaisia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on saavuttaa Asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos.

Tarjotessaan asiakkaalle toimeksiantojen välityspalvelua, Fennia Varainhoito ei itse toteuta asiakkaiden rahoitusvälineitä koskevia toimeksiantoja, vaan välittää ne valitsemansa sijoituspalvelun tarjoajan toteutettavaksi. Toimeksiannon vastaanottanut sijoituspalvelun tarjoaja toteuttaa toimeksiannot omien toimeksiantojen toteuttamista koskevien toimintaperiaatteidensa mukaisesti.

Vastaavasti varainhoitopalvelua tarjotessaan Fennia Varainhoito toteuttaa hoidettavanaan olevia asiakkaan varoja koskevat sijoitustoimenpiteet antamalla asiakkaan rahoitusvälineitä koskevat osto- ja myyntitoimeksiannot muun sijoituspalvelun tarjoajan toteutettavaksi.

Fennia Varainhoidon edustaja lähettää asiakkailta vastaanottamansa toimeksiannot edelleen toimeksiannon toteuttajalle toteutettavaksi. Välitettäessä toimeksiantoja eteenpäin toteutettavaksi Fennia Varainhoito noudattaa erityistä huolellisuutta ja varmistaa, että välitettävän toimeksiannon tiedot ovat oikein.

Sijoituspalvelun tarjoajan valinnassa Fennia Varainhoito ottaa huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta seuraavia olennaisia seikkoja: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiannon toteutumisen nopeus ja toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat.

Fennia Varainhoito määrittelee näiden seikkojen tärkeys- järjestyksen seuraavien kriteerien perusteella:
a) asiakkaan ominaispiirteet, asiakasluokittelu mukaan lukien,
b) asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet,
c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä
d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Fennia Varainhoito pyrkii valitsemaan toimeksiantojen toteuttajiksi sijoituspalvelun tarjoajia, joilla on edellä mainittujen kriteerien lisäksi muun muassa tekniset ja hallinnolliset edellytykset sekä riittävä asiantuntemus toteuttaa asiakkaan toimeksianto asiakkaan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaupankäyntikustannusta pidetään yleensä ensisijaisena huomioon otettavana tekijänä silloin, kun kyseessä on kotimaista säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevaa rahoitusvälinettä koskeva toimeksianto. Ulkomaisia rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen osalta valintakriteereinä ovat mm. kaupankäyntikustannukset sekä selvityksen todennäköisyys. Arvioinnin perusteena olevien seikkojen tärkeysjärjestys voi kuitenkin vaihdella muun muassa toimeksiannon ja rahoitusvälineen ominaispiirteiden mukaan.

Edellä sanotusta poiketen rahasto-osuuksia koskevat toimeksiannot ja varainhoitoasiakkaan lukuun tehtävät sijoitustoimenpiteet toteutetaan rahastoyhtiön toimesta välittämällä toimeksianto viipymättä suoraan tai kolmannen osapuolen kautta asianomaiselle rahastoyhtiölle.

Edellä mainittuja valintakriteereitä soveltaen Fennia Varainhoito on valinnut ETF- ja osakeinstrumentteja koskevien toimeksiantojen toteuttajiksi seuraavat yhteisöt: Danske Bank Oyj, Evli Pankki Oyj, Nordea Pankki Oyj, Skandinaviska Enskilda Banken AB ja Deutsche Bank AG.

Fennia Varainhoito voi toteuttaa asiakkaan toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella. Toimeksiantojen toteuttamisesta kauppapaikkojen ulkopuolella voi aiheutua vastapuoliriski. Asiakkaalta pyydetään aina erikseen hyväksyntä toimeksiantojen toteuttamisperiaatteille ja toimeksiantojen toteuttamiseksi kauppapaikkojen ulkopuolella.

Fennia Varainhoidolla on oikeus yhdistää asiakkaan toimeksianto toisen asiakkaan toimeksiannon kanssa sijoituspalvelulain ja markkinasääntöjen mukaisesti, jos Fennia Varainhoito katsoo, että on epätodennäköistä, että yhdistämisestä kokonaisuutena arvioiden on haittaa asiakkaalle. On mahdollista, että yhdistäminen saattaa vaikuttaa epäedullisesti tiettyyn toimeksiantoon.

Fennia Varainhoito seuraa toteuttamista koskevien järjestelyjensä ja periaatteidensa toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Fennia Varainhoito arvioi säännöllisesti ovatko yllä mainitut toteuttamispaikoiksi valitut yhteisöt sellaisia, että niitä käyttämällä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos. Toimeksiantojen huolellisesta toteuttamisesta velvollisena Fennia Varainhoito ei jatka toimeksiantojen välittämistä sellaisille toimeksiantojen varsinaisesta toteuttamisesta vastaaville yhteisöille, jos osoittautuu ettei tällainen yhteisö enää noudata sellaista menettelyä, jonka perusteella Fennia Varainhoito aiemmin katsoi yhteisön toimivan vaadittavalla tavalla.

9. KIINTEISTÖRAHASTON LUKUUN TOTEUTETTAVIEN TOIMEKSIANTOJEN VÄLITTÄMISTÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

Fennia Varainhoito tarkistaa vähintään kerran vuodessa toteuttamisperiaatteensa sekä toimeksiantojen toteuttamisjärjestelynsä. Periaatteet ja toteuttamisjärjestelyt tarkistetaan myös sellaisen olennaisen muutoksen tapahtuessa, joka vaikuttaa Fennia Varainhoidon kykyyn toteuttaa asiakastoimeksiannot myös toteuttamisperiaatteiden mukaisilla toteuttamispaikoilla johdonmukaisesti siten, että päästään asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen. Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteiden olen- naisista muutoksista ilmoitetaan Fennia Varainhoidon internet-sivuilla.

Fennia Varainhoito ei vastaanota toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn kauppapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai eirahallista etua, joka on ristiriidassa sijoituspalvelulaissa säädettyjen eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa.

Fennia Varainhoidolla on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriöiden vuoksi. Häiriötilanteissa Fennia Varainhoito toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen tulokseen, joka olosuhteisiin nähden on asiakkaan kannalta paras mahdollinen.

10. KIINTEISTÖRAHASTON LUKUUN TOTEUTETTAVIEN TOIMEKSIANTOJEN VÄLITTÄMISTÄ KOSKEVAT PERIAATTEET

Fennia Varainhoito Oy hallinnoi toimilupansa perusteella kiinteistösijoitusstrategiaa noudattavia vaihtoehtorahastoja (jäljempänä "Kiinteistörahasto"). Siltä osin kuin kiinteistörahasto sääntöjensä ja sijoitusstrategiansa puitteissa tekee sijoituksia rahoitusvälineisiin, noudattaa Fennia Varainhoito tässä kuvattuja periaatteita. Fennia Varainhoito on toimiakseen kiinteistörahaston etujen mukaisesti vahvistanut nämä toimintaperiaatteet.

Kun Fennia Varainhoito ostaa tai myy kiinteistörahaston lukuun rahoitusvälineitä tai muita varoja, joiden kannalta parhaalla mahdollisella toteutuksella on merkitystä, sen on toimittava kiinteistörahaston etujen mukaisesti antaessaan kiinteistörahaston sijoitustoiminnan hoitamisen yhteydessä toimeksiantoja muiden yhteisöjen toteutettavaksi kiinteistörahaston lukuun käytävää kauppaa varten. Fennia Varainhoidon tulee toimia kiinteistörahaston sijoitustoimintaa hoitaessaan ja toimeksiantoja muiden yhteisöjen toteutettavaksi antaessaan kiinteistörahaston etujen mukaisesti ja toteuttaa kaikki riittävät toimet noudattaakseen näitä toimintaperiaatteita ja päästäkseen kiinteistörahaston kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon seuraavat seikat:
- Hinta,
- Kustannukset,
- Nopeus,
- Liiketoimen toteuttamisen ja selvityksen todennäköisyys,
- Toimeksiannon suuruus,
- Toimeksiannon luonne ja
- Muut toimeksiannon toteuttamisen kannalta olen- naiset tekijät.

Fennia Varainhoito määrittää edellä mainittujen tekijöiden suhteellisen merkityksen liiketoimikohtaisesti seuraavin perustein:

- Kiinteistörahaston tavoitteet, sijoituspolitiikka ja erityiset riskit sellaisena kuin ne on esitetty rahastoesitteessä tai tapauksen mukaan kiinteistörahaston säännöissä,
- Toimeksiannon erityispiirteet,
- Toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden erityispiirteet ja
- Niiden toteuttamispaikkojen erityispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Fennia Varainhoidon ensisijaisena tavoitteena on päästä kiinteistörahaston kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen ottaen huomioon kiinteistörahaston maksama tai saama kokonaisvastike.

Fennia Varainhoito ei yhdistä kiinteistörahaston toimeksiantoja muiden asiakkaidensa toimeksiantoihin antaessaan niitä muun yhteisön toteutettavaksi, vaan toimeksiannot välitetään toteutettavaksi kiinteistörahaston nimissä.

Fennia Varainhoito on yksilöinyt kunkin rahoitusvälinelajin osalta sijoituspalvelun tarjoajat, joille toimeksiannot voidaan antaa. Toimeksiantojen toteuttajien valinnassa Fennia Varainhoito ottaa huomioon muun muassa vastapuolen maineen, vakavaraisuuden, tarjotun palvelun laatutason, selvityksen sujuvuuden sekä välityskulut. Yhteisöllä tulee olla toimilupa sekä toimeksiantojen huolellista toteuttamista koskevat periaatteet, joita noudatetaan kiinteistörahaston toimeksiantojen toteuttamisessa. Valitut toimeksiantojen toteuttajat ovat samat kuin edellä kohdan 8. alla luetellut yhteisöt.

Markkinoiden tai järjestelmien toimintahäiriötilanteissa Fennia Varainhoidolla on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista. Häiriötilanteissa Fennia Varainhoidon tulee toteuttaa kohtuulliset toimet päästäkseen tulokseen, joka on olosuhteisiin nähden kiinteistörahaston edun kannalta paras mahdollinen. Fennia Varainhoito arvioi vähintään vuosittain käyttämiensä sijoituspalvelun tarjoajan toiminnan laatua ja asianmukaisuutta sekä toimintaperiaatteidensa tehokkuutta, sisältöä ja asianmukaisuutta sekä toteuttamisjärjestelyjen asianmukaisuutta. Fennia Varainhoito ilmoittaa toimintaperiaatteidensa olennaisista muutoksista Internet-sivuillaan.

11. ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA

Fennia Varainhoito on määritellyt toimintaperiaatteet, joiden avulla pyritään Fennia Varainhoidon sijoituspalvelun tarjoamisessa mahdollisesti syntyvien eturistiriitojen tehokkaaseen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen. Fennia Varainhoidon hallitus on hyväksynyt kyseiset periaatteet ja niiden toteuttamista valvoo muun muassa compliance-toiminto.

Periaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että Fennia Varainhoidon asiakkaita, kiinteistörahastoja sekä kiinteistörahaston sijoittajia kohdellaan aina tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti asiakkaan, kiinteistörahaston ja sijoittajien edut turvaavalla tavalla. Periaatteita sovelletaan sijoituspalvelun tarjoamisessa syntyviin eturistiriitoihin, joita voi syntyä Fennia Varainhoidon tai sen edustajan ja asiakkaiden, kiinteistörahaston tai sen sijoittajien välillä sekä Fennia Varainhoidon asiakkaiden välillä tai kiinteistörahaston sijoittajien välillä.

Fennia Varainhoidon henkilöstön tulee omassa toiminnassaan tunnistaa olosuhteet ja tilanteet, joissa eturistiriitoja saattaa syntyä. Kaikkeen sijoituspalvelun tarjoamiseen voi mahdollisesti liittyä eturistiriitatilanteita.

Eturistiriitojen tunnistamiseksi on kiinnitettävä huomiota tilanteisiin, joissa Fennia Varainhoito tai sen edustaja:
- voi saada taloudellista etua tai välttää tappion asiakkaan, kiinteistörahaston tai sen sijoittajan kustannuksella
- voi saada asiakkaalle, kiinteistörahastolle tai sen sijoittajalle tarjotusta palvelusta edun, joka on ristiriidassa asiakkaan, kiinteistörahaston tai sen sijoittajan edun kanssa tai
- voi suosia jonkin kannustimen vuoksi yhden asiakkaan, kiinteistörahaston tai sen sijoittajan etua toisen asiakkaan tai kiinteistörahaston sijoittajan kustannuksella.

Eturistiriitojen ehkäiseminen on aina ensisijainen tavoite. Eturistiriitojen ehkäisemiseksi Fennia Varainhoidolla on sijoituspalvelujen tarjoamiseen ja kiinteistörahastojen salkunhoitoon osallistuvien henkilöiden kaupankäyntiä ja henkilökohtaisia liiketoimia koskeva sisäinen ohjeistus. Fennia Varainhoito ei käy kauppaa omaan lukuunsa mikä on omiaan vähentämään eturistiriitoja Fennia Varainhoidon ja asiakkaiden välillä.

Fennia Varainhoidolla on lisäksi omaisuudenhoidon sekä toimeksiantojen välittämistä koskevat toimintaperiaatteet, joiden tarkoituksena on varmistaa asiakkaalle paras mahdollinen lopputulos asiakkaan toimeksiantoja hoidettaessa. Fennia Varainhoidon eturistiriitoja ehkäistään myös henkilöiden ja toimintojen välisen tietojenvaihdon estämisellä tai valvonnalla esim. erilaisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla. Eturistiriitoja pyritään ehkäisemään myös sisäisellä valvonnalla ja yhtiön toimintatapojen ja ohjeistuksen aktiivisella kehittämisellä.

Mikäli varainhoitoon, toimeksiantojen välitykseen tai sijoitusneuvontaan liittyvä eturistiriita kuitenkin havaitaan, asiakkaalle annetaan riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriitatilanteen luonteesta, syistä ja asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän kerrotusta eturistiriita- tilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Kyseinen liiketoimi voidaan myös jättää toteuttamatta eturistiriitati- lanteen välttämiseksi. Eturistiriidan syntyessä asiakasta kohdellaan hyvän tavan mukaisesti.

12. KANNUSTIMET

Fennia Varainhoito voi maksaa myyntipalkkioita eli kannustimia yhteistyökumppaneilleen. Maksut ja palkkiot ovat kannustimia silloin, kun ne eivät ole palvelun tarjoamiseen liittyviä tavanomaisia maksuja, kuten kaupankäyntiin, säilytykseen tai selvitykseen liittyviä maksuja taikka muita lainsäädäntöön perustuvia maksuja ja kun niiden maksaja tai vastaanottaja on muu kuin asiakas tai asiakkaan edustaja itse. Kannustimien tarkoitus on parantaa asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua.

Fennia Varainhoito toteuttaa tätä muun muassa käyttämällä kannustimista saatuja tuloja palvelujen jatkuvaan kehittämiseen. Asiakkaalle annetaan ennen sijoituspalvelun tarjoamista tieto kyseiseen palvelun kuluista ja mahdollisista kannustimista. Mikäli tarkkaa summaa ei ole tiedossa etukäteen, annetaan asiakkaalle tieto niiden laskentamenetelmästä. Toteutuneet kulut ja kannustimet raportoidaan vuosittain jälkikäteen.

13. VEROTUS

Asiakas vastaa sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan verokohtelu määräytyy kunkin asiakkaan yksilöllisten olosuhteiden mukaan. Verotus voi myös tulevaisuudessa muuttua. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

14. SIJOITTAJIEN KORVAUSRAHASTO

Fennia Varainhoito on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Korvausrahasto turvaa ei-ammattimaisen sijoittajien riidattomien ja erääntyneiden saamisten suorituksen silloin, kun sijoituspalveluyritys ei pysty muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan sijoittajien saamisia tietyn määräajan kuluessa. Korvausrahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20.000 euroa. Korvausrahasto korvaa vain ei-ammattimaisten sijoittajien saamisia. Korvausrahaston suoja ei myöskään kata sijoitusrahastotoimintaa.

15. TUOMIOISTUIMEN ULKOPUOLISET OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä Fennia Varainhoitoon ja ilmoittaa palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan ensisijaisesti Fennia Varainhoidolle. Jos Fennia Varainhoidon ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, voi asiakas pyytää FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä sijoituspalvelua koskevan erimielisyyden ratkaistavaksi Arvopaperilautakuntaan ja vakuutusedustusta koskevan asian Vakuutuslautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan puhelinnumero on 09 685 0120 ja Internet- sivu www.fine.fi.

Arvopaperilautakunta antaa ratkaisusuosituksia ei-ammattimaisten asiakkaiden ja palveluntarjoajien lautakunnalle esittämistä kysymyksistä. Lautakunta käsittelee sijoitus- palvelulaissa ja sijoitusrahastolaissa tarkoitettuihin sijoitus- ja sijoitusrahastopalveluihin liittyviä palveluntarjoajan ja ei-ammattimaisen asiakkaan välisiä asioita. Ratkaisusuositukset koskevat lain, viranomaismääräysten, hyvän arvopaperimarkkinatavan ja sopimusehtojen soveltamista sekä palveluntarjoajan menettelyä. Ne voivat koskea myös korvauksen määrää.

16. TIETOA RAHOITUSVÄLINELAJEISTA JA NIIDEN TYYPILLISISTÄ RISKEISTÄ

Seuraavassa annetaan yleistä tietoa eri rahoitusvälinelajien luonteesta ja niitä koskevista tyypillisistä riskeistä. Kuvaus ei ole miltään osin tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia riskejä, joita kuvattuihin rahoitusvälineisiin liittyy.

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintansa ja varainhoidon sijoitustoiminnan taloudellisesta tuloksesta ja vaikutuksista. Asiakkaan tulee perehtyä rahoitusvälinettä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta sijoittaja voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja mahdolliset vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan. Rahoitusvälineiden historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta kehityksestä.

16.1 Keskeiset määritelmät

Markkinariski
Sijoitusten markkinariski aiheutuu markkinahintojen eli kurssien vaihtelusta. Sijoituksen arvo voi kasvaa tai pienentyä kurssivaihtelun takia muun muassa tarjonnan ja kysynnän, sijoittajien kiinnostuksen ja sijoitukseen liittyvien muiden sijoituskohteiden kurssien mukana tai kohde-etuuden perusteella. Myös esimerkiksi yhtiökohtaisiin, toimialoihin, poliittiseen ja taloudelliseen tilanteeseen liittyvillä tekijöillä on vaikutus markkinariskien kehittymiseen ja toteutumiseen. Markkinariski voi vaikuttaa sijoituksen arvoon, olipa kyse koko markkinoiden, osittaisen alueen tai sijoituskohtaisesta muutoksesta.

Luottoriski
Luottoriski on rahoitustoiminnassa luotonottajan tai muun vastapuolen riittävään maksukykyyn liittyvä perusriski. Luottoriski on tappioriski, joka aiheutuu lainanottajista, joukkovelkakirjojen velallisista, takaajista tai muista vastapuolista, jotka eivät heikentyneen maksukyvyn vuoksi selviydy vastuistaan esim. liikkeeseenlaskija ei kykene maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti. Luottoriski liittyy myös vastapuolen luottokelpoisuuden heikkenemiseen, joka voi laskea luotonottajan liikkeeseen laskeman arvopaperin kurssia markkinoilla.

Selvitysriski
Selvitysriski on luottoriski, joka syntyy arvopaperitransaktion vastapuolen kyvystä toimittaa sovittujen ehtojen mukainen suoritus toisen vastapuolen jo täytettyä omat sopimusvelvoitteensa. Selvitysriski on suuri valuuttatransaktioissa ja valuutanvaihtosopimuksissa, koska käteismaksut voidaan suorittaa eri aikoina ja selvittää eri aikavyöhykkeissä. Selvitysriskiä voi sisältyä myös osakekaupankäyntiin erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Selvitysriskiä sisältyy rahoitusvälineiden kaupankäyntiin erityisesti sellaisilla kehittyvillä markkinoilla, joilla maksu ja rahoitusvälineen luovutus selvitetään erillään.

Volatiliteettiriski
Volatiliteetti tarkoittaa kurssiheilahtelun voimakkuutta. Sijoituksen volatiliteetin kasvaessa myös tappion tai voiton mahdollisuus kasvaa. Volatiliteettia esiintyy lähes kaikissa sijoituksissa.

Maksukyvyttömyys
Kaupankäynnin vastapuolena toimivan yrityksen tai transaktioon osallistuvien välittäjien maksukyvyttömyys tai laiminlyönti voi johtaa positioiden likvidointiin tai sulkemiseen ilman asiakkaan suostumusta tai siihen, ettei sijoitusten arvoa palauteta asiakkaalle. Tällainen riski voi toteutua esimerkiksi silloin, jos pääomaturvaamattoman strukturoidun tuotteen liikkeeseenlaskija joutuu maksukyvyttömäksi taikka jos pääomaturvatun strukturoidun tuotteen liikkeeseenlaskija sekä liikkeeseenlaskun takaaja joutuvat maksukyvyttömäksi, jolloin ne eivät kykene maksukyvyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti. (nk. "liikkeeseenlaskijariski).

Valuuttariski
Valuuttariski syntyy valuuttakurssien muutoksesta, joka voi kasvattaa tai pienentää valuuttatransaktioihin sekä ulkomaan valuuttamääräisiin arvopaperikauppoihin liittyviä voittoja tai tappioita. Valuuttakurssimuutoksen varalta tehtävä suojaus voi vähentää valuuttariskiä, mutta se ei välttämättä poista valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa riskiä kokonaan.

Korkoriski
Korkoriski aiheutuu muun muassa yleisen korkotason muutoksista. Korkotason muutos vaikuttaa joukkovelkakirjalainojen arvoon suoremmin kuin osakkeiden arvoon. Kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjalainan arvo heikkenee korkotason nousun seurauksena ja päinvastoin. Joukkovelkakirjalainan arvon muutos korkotason muutoksen seurauksena johtuu sijoittajien mahdollisuudesta saada korkotuottoa muuttuneessa korkotasossa.

Vaihtuvakorkoisten välineiden korkotuotto muuttuu korkotason perusteella. Vaihtuvakorkoisten välineiden tuotto-odotuksia ei voi määritellä ostohetkellä, joten sijoituksen tuottoa ei voi suoraan verrata kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjalainasijoitusten tuottoihin.

Hyödykeriski
Hyödykeriski tarkoittaa hyödykesijoitusten tai muiden hyödykekursseihin sidottujen rahoitusvälineiden arvoon vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Hyödykkeiden arvo määräytyy markkinoilla kysynnän ja tarjonnan sekä näissä odotettujen muutosten perusteella. Hyödykkeiden arvo voi muuttua merkittävästi esimerkiksi luonnonilmiön tai muun ennalta arvaamattoman hyödykkeen tuotantoon vaikuttavan tapahtuman johdosta. Hyödykeriskin realisoituminen voi vaikuttaa myös muiden omaisuusluokkien sijoitusten arvoon.

Oikeudellinen riski
Oikeudellinen riski tarkoittaa sitä, että esimerkiksi arvopa- peritransaktion vastapuoli ei noudata lakeja ja asetuksia tai osapuolten välisissä tiedoissa tai sopimuksissa on puutteita. Oikeudellinen riski on korkein sellaisilla kehittyvillä markkinoilla, joilla ei ole kattavaa osapuolien liiketoimintaa, käytäntöjä ja markkinapaikkoja koskevaa lainsäädäntöä ja valvontaa.

Verotusriski
Verosäädökset ja niiden täytäntöönpano muuttuvat aika ajoin. Sijoituksiin voi liittyä monimutkaisia sijoittajakohtaisia verolainsäädäntöön perustuvia veroseuraamuksia.

Operatiivinen riski
Operatiivinen riski voi aiheutua muun muassa riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä ja se voi vaikuttaa kaikkiin rahoitusvälineisiin. Liiketoimintariski, erityisesti puutteellisesta tai huonosta liikkeenjohdosta aiheutuva riski, voi vaikuttaa myös yrityksen osakkeenomistajiin tai sijoittajiin. Henkilöstö- ja organisaatiomuutokset voivat vaikuttaa näihin riskeihin merkittävästi.

Toimialakohtainen riski
Toimialakohtainen riski tarkoittaa sitä, että esimerkiksi koko toimialaa koskeva odottamaton muutos vaikuttaa toimialan tulokseen ja toimialaan liittyviin rahoitusvälineisiin.

Likviditeettiriski
Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoittaja ei voi myydä eikä ostaa rahoitusvälinettä tiettynä ajankohtana, koska sen vaihto on alhainen tai sillä ei ole lainkaan jälki markkinaa. Rahoitusvälineen likviditeettiin vaikuttavat suoraan kyseisen rahoitusvälineen kysyntä ja tarjonta. Vaikutusta on myös muilla tekijöillä, kuten markkinahäiriöillä tai mahdollisilla infrastruktuuriongelmilla.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski
Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Osakeriski
Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys sekä tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista.

Sisältöriski
Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta.

Aktiivisen poikkeaman riski
Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä.

Vipuvaikutusriski
Johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

Keskittymäriski
Keskittymäriskiä syntyy sijoittamisen liiallisesta keskittymisestä yksittäisiin vastapuoliin, tuotteisiin, toimialoihin tai maantieteelliselle alueelle.

Kiinteistöriski
Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- vahingoittumis- sekä sijoitusten keskittymiseen liittyvää riskiä. Kiinteistöriski voi realisoitua sijoituskohteiden ominaisuuksien heikkenemisenä, arvojen laskuna tai kiinteistöjen kassavirtojen eli vuokrien alentumisena. Myös yleisen hintatason lasku voi vaikuttaa kiinteistön arvoon negatiivisesti.

Kiinteistökohteiden arvoon vaikuttaa olennaisesti niistä tehdyt vuokrasopimukset, jotka ovat usein pitkäaikaisia. Vuokrasopimuksiin liittyy riski vuokranmaksun ja muiden vuokralaisen velvoitteiden laiminlyönnistä. Mahdollisella laiminlyönnillä tai laiminlyönnin todennäköisyyden nousulla voi olla merkittävä vaikutus kiinteistön arvoon. Kiinteistösijoitukset ovat lähtökohtaisesti pitkäaikaisia sijoituksia, joka johtaa rajoitettuun likvidiyteen. Sijoittajan on hyvä tunnistaa, että sijoitusten realisointi etenkin heikossa markkinatilanteessa voi johtaa tappioihin. Sijoituskohteet valitaan huolellisesti asiantuntija-arvion perusteella. Sijoituksissa pyritään riittävään hajautukseen maantieteellisesti ja toimialoittain kiinteistöriskien pienentämiseksi.

16.2 Rahoitusvälinelajeja

Osakkeet
Osakeyhtiössä omistajien yritykseen sijoittamat varat muodostavat osakepääoman, joka jakautuu arvoltaan yhtä suuriin osiin, osakkeiksi. Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi, joka tuottaa oikeuden osakeyhtiön jaettavissa oleviin varoihin. Osakkeenomistajat ovat yhtiön omistajia, joten heillä on päätösvalta yhtiökokouksessa sekä oikeus mahdolliseen osinkoon ja uusien osakkeiden merkintään osakeannissa. Osakkeiden tuotto muodostuu osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonnoususta. Osakkeiden arvonnousu tai -lasku realisoituu, kun sijoittaja myy osakkeet.

Verrattuna muihin omaisuusluokkiin osakkeille on tyypillistä voimakas arvon vaihtelu (osakeriski) ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeettiriski). Osakkeisiin liittyy monia muita sijoituskohteita korkeampi riski, mutta toisaalta niiden tuottomahdollisuus on myös korkea. Osakkeen tuottokehitys on pitkällä aikavälillä riippuvainen yhtiön liiketoiminnan tuloksesta. Lyhyellä aikavälillä osake- markkinoiden yleinen kehitys vaikuttaa yksittäisen osakkeen arvoon. Riskiin vaikuttaa yleisesti myös mm. liikkeeseenlaskijan toimiala, lainsäädännön muutokset sekä mm. liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Osakkeisiin sijoitettaessa on mahdollista, että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan, jos yhtiö ajautuu konkurssiin. Osakkeisiin liittyvää riskiä voi madaltaa hajauttamalla sijoituksia useampaan eri yhtiöön. Sijoitusportfolion kokonaisriskiä voi madaltaa sijoittamalla osakkeiden lisäksi muihin omaisuusluokkiin. Ulkomaisten osakkeiden omistamiseen ja kaupankäyntiin saattaa liittyä suomalaisiin arvopapereihin sijoittamisesta poikkeavia poliittisia, taloudellisia, juridisia, verotuksellisia ja muita ennalta arvaamattomia riskejä, jotka jäävät yksin asiakkaan vastattaviksi (markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski). Lisäksi euroalueen ulkopuolelle tehtäviin osakesijoituksiin sisältyy valuuttakurssiriski (valuuttakurssiriski).

Sijoitusrahastot
Sijoitusrahastoissa asiakkaiden varoja kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin, jotka muodostavat rahaston. Suomessa sijoitusrahastoja hallinnoivat luvan- varaisesti Finanssivalvonnan valvomat rahastoyhtiöt, jotka yhdessä rahaston säilytysyhteisön kanssa vastaavat varo- jen sijoittamisesta rahaston sääntöjen mukaisesti. Sijoitus- rahasto koostuu rahasto-osuuksista. Rahastosäästäjä merkitsee sijoitusrahaston osuuksia, jolloin hänestä tulee rahaston osuudenomistaja. Osuudenomistajat omistavat sijoitusrahaston varat. Rahasto-osuuksien arvo ostohetkellä määrittää, kuinka paljon osuuksia tietyllä euromäärällä saa. Sijoitusrahaston sijoitustoimintaa hoitaa yksi tai useampi ammattimainen salkunhoitaja. Sijoitusrahaston säännöistä ilmenevät kyseisen rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset (sijoitusstrategia).

Sijoitusrahaston riskitaso riippuu sen sijoitusstrategiasta. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toisistaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen. Mikäli sijoitusrahastolla on sijoituksia muissa valuutoissa kuin eurossa, valuuttakurssien muutokset vaikuttavat rahasto-osuuden arvoon (valuuttakurssiriski). Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, joiden suuruus vaihtelee rahastosta riippuen, ja ne yksilöidään avaintietoesitteessä.

Sijoitusrahastot voidaan jakaa eri tyyppeihin sen perusteella millaisiin rahoitusvälineisiin rahasto sijoittaa. Sijoitusrahasto voi sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin (osakerahasto), korkoinstrumentteihin (korkorahasto) tai niiden yhdistelmiin (yhdistelmärahasto). Sijoitusrahasto voi sijoittaa myös toiseen rahastoon (rahasto-osuusrahasto). Osakerahasto sijoittaa pääasiassa osakkeisiin. Osakerahasto voi sääntöjensä mukaisesti olla suuntautunut tietylle maantie- teelliselle alueelle tai toimialalle.

Korkorahasto toimii saman periaatteen mukaan kuin osakerahastot. Riskin jakamiseksi sijoitukset tehdään erilaisiin korkoa tuottaviin rahoitusvälineisiin. Sijoitusrahastoa hallinnoidaan tulevaisuuden korko-odotuksia koskevan analyysin mukaan. Lyhytkorkorahasto sijoittaa varat raha- markkinainstrumentteihin, kuten valtion, pankkien tai yritysten liikkeeseen laskemien lyhyen koron, tavallisesti alle vuoden, korkoinstrumentteihin. Pitkän koron rahasto sijoittaa varat pääasiassa pitkäaikaisiin (yli vuoden laina-aika) valtion, julkisyhteisöjen tai yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin. Korkosijoituksiin liittyy luotto- riski, eli tilanne, jossa korkoinstrumentin liikkeeseen laskenut taho ei kykene suorittamaan takaisinmaksua sovitulla tavalla. Korkosijoituksiin liittyy aina myös korkoriski.

Yhdistelmärahasto sijoittaa sekä osakkeisiin että korollisiin sijoituskohteisiin ja voi vaihdella näiden välistä painoa markkinatilanteen mukaan. Korko- ja osakesijoitusten osuudet ja niiden vaihteluväli määritellään sijoitusrahaston säännöissä.

Rahasto-osuusrahasto on toisiin sijoitusrahastoihin sijoittava sijoitusrahasto. Rahasto-osuusrahasto voi olla vaihtoehto useisiin sijoitusrahastoihin sijoittamiselle. Se mahdollistaa vastaavan riskin hajauttamisen, jonka saavuttaisi hyvin koostetulla rahasto-osuussalkulla. Sijoitustoiminta ja riskitaso voi vaihdella rahasto-osuusrahastojen välillä. Kokonaiskustannuksia arvioitaessa tulee huomioida, että kustannukset koostuvat tavallisesti sekä rahasto-osuusrahaston että kohde-etuutena olevien sijoitusrahastojen maksuista. Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajalta vaadittaessa, mutta rahastojen likvidiyttä voidaan rajoittaa rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi. Erikoissijoitusrahastojen osuuksien lunastukset voivat lisäksi olla mahdollisia vain tiettyinä ajankohtina esimerkiksi kerran kuukaudessa tai harvemmin.

Sijoitusrahastot eivät ole Sijoittajien korvausrahastosuojan eivätkä talletussuojanpiirissä. Rahaston riskitaso riippuu rahaston sijoitusstrategiasta. Rahaston riskitaso on määritelty avaintietoesitteessä. Sijoitettavien varojen hajauttaminen useampaan kuin yhteen toisistaan riippumattomaan sijoituskohteeseen pienentää rahaston kokonaisriskiä suhteessa yksittäiseen sijoituskohteeseen (ns. korrelaatioefekti). Rahastot ovat pääsääntöisesti likvidejä päivittäin, mutta rahastojen likvidiyttä voi olla rajoitettu rahaston säännöissä esimerkiksi poikkeuksellisten markkinatilanteiden varalta rahasto-osuudenomistajien edun vuoksi tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi (likviditeettiriski). Kunkin sijoitusrahaston avaintietoesitteessä on kuvattu kyseisen sijoitusrahaston ominaisuuksia ja sijoitusrahastoon liittyviä riskejä. Asiakkaan tulee tutustua sijoitusrahaston sääntöihin, avaintietoesitteeseen ja hinnastoon ennen sijoitusrahastomerkinnän tekemistä.

Pörssinoteeratut rahastot (ETF)
Pörssinoteeratut rahastot eli ETF:t (Exchange Traded Fund) ovat pääasiassa pankkien tai varainhoitoyhtiöiden liikkeeseen laskemia rahasto-osuuksia, joilla käydään kauppaa pörssissä kuten osakkeilla. ETF:t voivat seurata erilaisia indeksejä, jolloin tuotto määräytyy indeksien mukaan. Näitä indeksejä voivat olla erilaiset osakeindeksit, raaka-aineiden indeksit, korot tai valuutat. Myös erilaiset sektori-indeksit, kuten osinkoteemalla rakennetut indeksit, ovat yleisiä ETF:n kohde-etuuksia.

ETF on rakenteeltaan joko fyysinen tai synteettinen. Tämä tarkoittaa sitä, että sijoittaja ostaa kohde-etuutena olevan indeksin sisältöä vastaavan osakekorin tai indeksin tuotto saadaan kohde-etuuteen liitetyn johdannaisen kautta. Tällöin tuoton vakuutena on vakuuskori, jossa sisältö voi olla myös indeksistä poikkeavaa. Riskienhallinta vakuuskorin ja ETF:n arvon välillä toteutetaan varojen siirrolla rahaston ja vakuuden välillä, joka tapahtuu säännöllisesti, usein jopa päivittäin. ETF:n riskit liittyvät normaalin markkina- riskin lisäksi johdannaissopimuksen vastapuoleen, eli kyseessä on liikkeeseenlaskijariski. Vastapuolen tullessa kyvyttömäksi suoriutumaan velvoitteistaan, tullaan vakuuskori realisoimaan ja mahdollinen tappio on UCITS - säännösten perusteella rajattu 10:een prosenttiin.

ETF tuotteiden riskejä ovat lisäksi muun muassa valuutta-, vastapuoli, likviditeetti-, aktiivisen poikkeaman ja sisältöriski. Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF- sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

ETF:ien aktiivisen poikkeaman riski on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista. Osassa ETF-tuotteista on vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

ETF:n tuotto muodostuu markkinan tuomasta tuotosta ja noin puolet ETF:istä maksaa tuotto-osuuksia tavallisten rahastojen tapaan. Näitä tuotto-osuuksia maksetaan jopa kuukausittain. Niissä ETF:issä, jotka eivät maksa tuotto- osuuksia, tuotot jäävät ETF:n sisään eivätkä ne näin ollen tuo verotettavaa tuloa, toisin kuin tuotto-osuudet. ETF sopii sijoituskohteeksi sijoittajalle, joka arvostaa hyvää hajautusta ja alhaisia kuluja. ETF-kaupankäynnissä kulut ovat yleensä hieman osakekauppaa halvempia ja hallinnointi- palkkiot normaaleja rahastoja huomattavasti halvempia.

Joukkovelkakirjat
Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, pankkien ja muiden rahoitusalan yhtiöiden sekä muiden yritysten ja yhteisöjen liikkeeseen laskemia lainoja, joilla yleisöltä lainataan varoja pitkäksi aikaa, yleensä vähintään kahdeksi vuodeksi. Perinteiset joukkovelkakirjalainat sopivat sijoittajalle, joka arvostaa turvallisuutta ja säännöllistä korkotuottoa. Pääoma maksetaan lainaehtojen mukaan takaisin kokonaisuudessaan. Lainan korko voi olla kiinteä tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottu ja se maksetaan vähintään vuosittain, vaihtuvakorkoisissa lainoissa useimmiten puoli- tai neljännesvuosittain. Perinteiset joukkolainat ovat yleensä vakuudettomia. Jos lainalla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla, sitä kutsutaan debentuurilainaksi. Suuremman riskin vuoksi debentuurilainalle maksettava korko on korkeampi kuin saman liikkeeseenlaskijan tavallisella joukkovelkakirjalainalla. Osakesijoituksia matalammasta riskitasosta huolimatta joukkovelkakirjalainoihin sisältyy aina vähintään markkina-, luotto- ja korkoriski. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski).

Indeksilainojen ja muiden strukturoitujen rahoitusvälineiden tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen rahoitusvälineen ehdoissa. Tyypillisesti indeksi- lainojen tuotto riippuu kohde-etuuden kurssikehityksestä. Kohde-etuus voi olla korko, valuutta, osakeindeksi, osake, luottoriski, hyödyke, edellisten yhdistelmä tai muu rahoitusväline-kohtaisissa ehdoissa tarkemmin määritelty kohde-etuus. Kohde-etuuden arvo voi indeksilainan tai muun strukturoidun rahoitusvälineen maturiteetin aikana nousta tai laskea (markkinariski). Sijoittajan tulee ottaa huomioon myös muut rahoitusvälinekohtaisissa ehdoissa mainitut tuottoon mahdollisesti vaikuttavat tekijät kuten esimerkiksi tuotonlaskuperusteet ja -kertoimet. Tuoton määrään voivat vaikuttaa myös emissiokurssi ja mahdollisesti perittävä merkintäpalkkio. Strukturoidun joukkovelkakirjalainan rakenteeseen voi sisältyä johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon (vipuvaikutusriski). Indeksilainoihin ja muihin strukturoituihin rahoitusvälineisiin liittyy usein liikkeeseenlaskijan pääomaturva. Pääomaturvan tavoite on palauttaa vähintään ennalta määrätty osuus rahoitusvälineeseen sijoitetusta pääomasta erääntymispäivänä siitä riippumatta, mikä kohde-etuuden arvonkehitys on ollut, mikäli liikkeeseenlaskija on maksukykyinen.

Mikäli laina myydään ennen eräpäivää, voi sijoittajalle aiheutua pääomatappiota. Pääomaturvatun strukturoidun joukkovelkakirjan markkina-arvoon laina-aikana vaikuttaa korkotaso sekä kohde-etuuden arvonmuutos (korkoriski ja markkinariski). Pääomaturvaan sisältyy kuitenkin vähintään liikkeeseenlaskijaan liittyvä luottoriski.

Rahamarkkinavälineet
Rahamarkkinavälineitä ovat muun muassa sijoitus-, yritys ja kuntatodistukset, rahamarkkinasijoitukset ja valtion velkasitoumukset. Rahamarkkinatuotteiden sijoitusaika vaihtelee yli yön sijoituksesta yleensä korkeintaan yhden vuoden pituiseen sijoitukseen. Rahamarkkinainstrumentteihin kuten muihinkin korkoinstrumentteihin liittyvä riski voidaan jakaa kahteen osaan. Toinen on korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski (korkoriski), toinen liikkeeseenlaskijan / talletuksensaajan maksukykyyn liittyvä riski (luottoriski). Luottoriskin merkitys korostuu korkoinstrumenteissa, joissa liikkeeseenlaskijan luottoluokitus on alhainen. On mahdollista, ettei rahamarkkinasijoitukselle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälki- markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski). Selvitysriski merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaanvelvoitteistaan.

Warrantit
Warrantti on arvopaperi, jonka arvo määräytyy sen kohde-etuuden (esim. osake tai indeksi) arvon perusteella. Warrantin haltija pyrkii hyödyntämään osakkeiden arvonmuutoksia option kaltaisella johdannaisarvopaperilla omistamatta kohde-etuutena olevia osakkeita. Ehdoista riippuen warrantti oikeuttaa haltijansa saamaan warrantin kohteen arvon kehityksen perusteella maksettavan käteissuorituksen tai ostamaan tai myymään warrantin kohteena olevan osakkeen määrättyyn hintaan. Warranteilla voi käydä kauppaa pörssissä koko warrantin voimassaolon ajan, joka yleensä on 1–2 vuotta. Vaikka warranttien nimellinen juoksuaika on pitkä, sijoitetaan warrantteihin usein vain muutaman päivän tai muutaman kuukauden ajaksi. Warrantin haltijoille ei warrantin perusteella synny mitään oikeuksia suhteessa kohde-etuusyhtiöön, esimerkiksi okeutta osinkoon. Sijoittajan kannattaa seurata warranttien arvonkehitystä niiden voimassaoloaikana. Warrantteihin liittyy korkea riski. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Warrantteihin sijoitettaessa on mahdollista, että tavoiteltu tuotto jää kokonaan saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää. Tyypillisimpiä warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkina- riski, vipuvaikutusriski, luottoriski ja valuuttariski. Ei-listattuihin warrantteihin liittyy lisäksi ennenaikainen takaisinmaksuriski (takaisinmaksuhinta voi olla merkintähinta pienempi) ja likviditeettiriski. Warrantiin kohdistuvat myös warrantin kohde-etuuksiin liittyvät riskityypit.

Johdannaiset
Johdannaissopimus on rahoitusväline, jonka arvo määräytyy kohde-etuuden perusteella. Johdannaissopimuksia ovat muun muassa optiot, termiinit, koron- ja valuutanvaihto-sopimukset ja niihin liittyvät optiot ja/tai näiden yhdistelmät ja/tai muut vastaavat sopimukset. Johdannaissopimuksilla pyritään suojautumaan kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Kohde-etuutena voi olla valuutta, arvopaperi, korko, tuotto, toinen johdannaissopimus, indeksi, hyödyke, luottoriski tai muu kohde-etuus tai eri kohde-etuuksien yhdistelmä. Johdannaissopimukset vaihtelevat ehdoiltaan suuresti. Johdannaissopimuksen ehdoista riippuu, toteutetaanko johdannaissopimus kohde-etuus luovuttamalla vai nettoarvon tilityksellä. Johdannais-sopimuksilla voidaan käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla ja/tai monen-keskisissä kaupankäyntijärjestelmissä.

Pörssijohdannaiskaupankäynnin edellytyksenä on vakuuden asettaminen. Vakuusvaade perustuu asianomaisen pörssin sääntöihin ja lasketaan päivittäin asiakkaan avoimesta johdannaispositiosta. Mikäli vakuusvaade kasvaa, asiakas joutuu antamaan lisävakuutta. Kohde-etuuden arvon muutoksen eli markkinariskin lisäksi johdannaissopimusten arvoon ja sopijapuolten suoritusvelvollisuuksien määrään, ajoitukseen ja toteutukseen vaikuttavat mm. markkinatapahtumat, yleistaloudelliset ja poliittiset tekijät sekä lainsäädännön muutokset. Johdannaissopimuksiin liittyy osapuolten maksukyvyttömyydestä johtuva suorituksen viivästymisen ja luottotappion riski. Johdannaisiin liittyy tyypillisesti myös vipuvaikutusriski. Asiakkaan tulee ennen yksittäisen johdannaissopimuksen tekemistä perehtyä johdannaissopimuksen ehtoihin, ominaisuuksiin, siitä aiheutuviin velvollisuuksiin ja oikeuksiin sekä muihin vaikutuksiin. Tässä tiedotteessa ei ole kuvattu tyhjentävästi johdannaissopimuksiin liittyviä riskejä. Asiakkaan tulee tarvittaessa ottaa yhteyttä riippumattomaan asiantuntijaan johdannaissopimusten riskien arvioimiseksi.

11/2020 S-Pankki